

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PRÁVNICKÁ

Správní právo 2

seminární práce na téma:

Řádné opravné prostředky ve správním řízení.

Jméno a příjmení: Jan Ambrož
E-mail: jan.ambroz@gmail.com
Evidenční číslo: R07003
Číslo studijního kruhu: 1.
Školní rok: 2009/2010

Obsah

1. Úvod.....	2
2. Charakteristika řádných opravných prostředků	2
3. Řádné opravné prostředky	2
3.1. Odvolání.....	2
3.2. Pojem a předmět.....	3
3.3. Účastník řízení	3
3.4. Vzdání se práva na odvolání a zpětvzetí odvolání	4
3.5. Účinky odvolání.....	5
3.6. Odvolací lhůta	5
3.7. Místo podání	6
3.8. Obsah a forma	6
3.9. Řízení o odvolání	7
3.9.1. Řízení orgánu první instance.....	7
3.9.2. Odvolací orgán.....	8
4. Rozklad	10
4.1. Pojem a předmět.....	10
4.2. Řízení o rozkladu	10
4.3. Rozkladová komise	11
4.4. Rozhodnutí o rozkladu	11
5. Závěr	11
6. Literatura.....	12

1. Úvod

Předmětem mé seminární práce jsou řádné opravné prostředky v českém správním právu. Pozornost bude především věnována obecné úpravě odvolání a rozkladu v zákoně č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen SpŘ), ve znění pozdějších předpisů, zejména pak jejich účinkům, náležitostem, rozhodování a také nástinu některých dílčích problémů.

2. Charakteristika řádných opravných prostředků

Nejprve si musíme vymezit, co to vůbec jsou opravné prostředky. Opravnými prostředky ve správním řízení se rozumí souhrn procesních institutů, vytvářejících právní režim tzv. přezkoumatelnosti správních rozhodnutí.¹

Opravné prostředky můžeme rozlišit podle toho, zda jde o přezkoumání rozhodnutí, která ještě nenabyla právní moci, nebo již o rozhodnutí pravomocná, lze lišit tzv. řádné a tzv. mimořádné opravné prostředky.

Řádné opravné prostředky jsou takové prostředky, které je možné uplatnit, dokud předmětné správní rozhodnutí nenabyla právní moci. Jakmile správní rozhodnutí právní moci již nabylo, nelze proti němu úspěšně uplatnit řádné opravné prostředky. Povinností příslušných orgánů je řádně a včas přezkoumat rozhodnutí napadené těmito řádnými opravnými prostředky.

Ve smyslu SpŘ jsou řádnými opravnými prostředky odvolání a rozklad. Oba prostředky vyvolávají přezkum zákonnosti rozhodnutí i řízení, které předcházelo jeho vydání, a také jejich správnosti. Dále na základě SpŘ můžeme za řádný opravný prostředek proti vydanému příkazu považovat také odpor. Odpor však nevede k přezkoumání, ale přímo ke zrušení příkazu. Odpor musí být ve lhůtě 8 dnů podán orgánu, který příkaz vydal. Zpětvzetí odporu není možné. Příkaz se poté ruší a orgán pokračuje v řízení.²

3. Řádné opravné prostředky

3.1. Odvolání

Odvolání je nejčastěji užívaným řádným opravným prostředkem. Odvolání lze chápat jako prostředek ochrany proti nepravomocnému rozhodnutí správního orgánu, který lze použít v situaci, kdy účastník řízení má subjektivní pocit, že správní řízení, ve kterém jako účastník vystupuje, nesplňuje předpoklady požadované SpŘ. Rozhodnutí i řízení správního orgánu tak může být nezákonné či nesprávné.

¹ Průcha, P. Přezkoumání správních rozhodnutí. In: Skulová, S. a kol.: *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk. 2008. Str. 263.

² Viz § 150 odst. 3 SpŘ.

3.2. Pojem a předmět

Odvolací řízení je určité, jasně definované stádium správního řízení, zahájené podaným odvoláním, které podal oprávněný účastník, a to pouze v případech, kdy toto podání odvolání je přípustné. Odvolací řízení je tak pouze dílčí částí správního řízení.

Odvoláním účastník vyjadřuje svoji vůli po změně nebo zrušení rozhodnutí. Za podmínek stanovených zákonem lze podat odvolání nejen proti rozhodnutí správního orgánu, ale také proti usnesení. Proti usnesení se lze odvolat vždy, pokud se oznamuje účastníkům doručením stejnopisu písemného vyhotovení do vlastních rukou nebo ústním vyhlášením. Nestanoví-li zákon jinak, má ústní vyhlášení usnesení účinky oznámení pouze tehdy, kdy se účastník vzdá nároku na doručení písemného vyhotovení.³

Odvolání není možné podat v případě:

- 1) kdy je možnost podat odvolání *výslovně* vyloučena zákonem;
- 2) kdy se účastník *vzdal* možnosti podat odvolání písemně či ústně do protokolu;
- 3) kdy došlo ke *zpětvzetí* odvolání účastníkem, který ho podal;
- 4) kdy je nutné uplatnit *speciální řádný opravný prostředek* (tj. rozklad);
- 5) odvolání proti *usnesení, které se poznamenává do spisu*.⁴

3.3. Účastník řízení

Účastníkem odvolacího řízení se rozumí osoba, která má právo podat odvolání proti správnímu rozhodnutí a proti usnesení. Může ho podat účastník řízení, ale i osoba, která sice v 1. stupni správního řízení nevystupovala, ale měla správně být považována za účastníka řízení (dále jen účastník). Účastníkem řízení může být nově i statutární orgán právnické osoby, který může podat odvolání proti správnímu rozhodnutí, jímž má být omezena způsobilost právnické osoby samostatně jednat před správním orgánem, i když je toto správní rozhodnutí předběžně vykonatelné.⁵

Správní řád na několika místech omezuje okruh účastníků, kteří mohou podat odvolání:

- Odvolání proti rozhodnutí o nařízení předběžného opatření může podat pouze účastník, kterému se rozhodnutí oznamuje.
- Odvolání proti rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty může podat pouze osoba, které má být pořádková pokuta uložena, jelikož pouze ona je účastníkem řízení o uložení

³ Brach, P. Odvolání a odvolací řízení podle správního řádu. *Právní rádce*. 05/2007. Str. 45.

⁴ Brach, P. Odvolání a odvolací řízení podle správního řádu. *Právní rádce*. 05/2007. Str. 45.

⁵ Viz § 81 odst. 4 SpŘ.

pokuty.

- Odvolání proti opravnému usnesení nebo opravnému rozhodnutí má pouze účastník, který jím může být přímo dotčen.
- Odvolání proti rozhodnutí o přijetí nebo uložení záruky může podat pouze účastník, kterému se rozhodnutí oznamuje, přičemž oznamuje se opět jen účastníkovi, kterého se týká.
- Odvolání vedlejších účastníků sporného řízení (tedy osob, které mají zájem na výsledku řízení) je přípustné pouze tehdy, jestliže se odvolal také navrhovatel nebo odpůrce. Pokud se odpůrce ani navrhovatel neodvolali, odvolací orgán zamítne odvolání vedlejších účastníků jako nepřipustné.⁶

Ovšem v některých případech účastník nemůže podat odvolání sám. Zejména se jedná o případy, kdy nemůže jednat samostatně ve správním řízení a zastupuje jej proto zákonný zástupce, a dále v případech, kdy přichází v úvahu ustanovení opatrovníka. Odvolání přísluší podat i zástupci účastníka zvolenému a ustanovenému na základě plné moci.⁷

3.4. Vzdání se práva na odvolání a zpětvzetí odvolání

Jak již bylo zmíněno právo podat odvolání nemůže uplatnit účastník, který se po oznámení rozhodnutí svého práva na podání odvolání vzdal písemně nebo ústně do protokolu.⁸ Vzdání se práva na podání odvolání lze charakterizovat jako jednostranný právní úkon. Jakožto podání musí splňovat veškeré obecné náležitosti podání ve správním řízení, které jsou stanoveny v § 37 odst. 2 SpŘ. Je-li v řízení více účastníků a všichni se vzdali práva podat odvolání, nabývá rozhodnutí právní moci dnem následujícím po dni, kdy tak učinil poslední z nich.⁹

O právo podat odvolání přichází i účastník správního řízení, který učinil zpětvzetí svého podaného odvolání¹⁰. I zpětvzetí odvolání je charakterizováno jako podání a platí tak pro něj obdobně formální náležitosti dle ustanovení § 37 odst. 2 SpŘ. Zpětvzetí je možné učinit nejpozději do vydání správního rozhodnutí odvolacího orgánu. Odvolací řízení se zastavuje dnem zpětvzetí podaného odvolání. Je-li odvolatelů více, tak se odvolací řízení zastavuje až dnem zpětvzetí odvolání posledního z odvolatelů. O zastavení odvolacího řízení z důvodu zpětvzetí odvolání rozhodne správní orgán v usnesení, které poznamenává do spisu. O tomto usnesení vyrozumí

⁶ Černý, P. - Dohnal, V. - Korbel, F. In: Prokop, M.: Průvodce novým správním řádem. Praha: Linde. 2006. Str. 251.

⁷ Průcha, P. Přezkoumání správních rozhodnutí. In: Skulová, S. a kol.: *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk. 2008. Str. 266.

⁸ Viz § 81 odst. 2 SpŘ.

⁹ Viz § 91 odst. 4 SpŘ.

¹⁰ Viz § 81 odst. 3 SpŘ.

písemně jak všechny odvolatele, tak i všechny ostatní účastníky správního řízení, kteří byli o podaném odvolání uvědomeni správním orgánem na základě ustanovení § 86 odst. 2 správního řádu.¹¹

3.5. Účinky odvolání

Včasné a přípustné odvolání má dva účinky, tzv. suspenzivní (odkladný) a devolutivní.

V důsledku odkladného účinku odvolání nenastává právní moc, vykonatelnost, ani jiné právní účinky rozhodnutí.¹² Nemá-li odvolání odkladný účinek, neodkládá se jeho podáním vykonatelnost rozhodnutí. Taková rozhodnutí jsou tedy předběžně vykonatelná. Ovšem i tak se odkládá jeho právní moc. Z toho vyplývá, že vyloučení odkladného účinku je relevantní jen ve vztahu k vykonatelnosti. Odvolání nemá odkladný účinek v případech, kdy to stanoví zákon, dále pak, jestliže odkladný účinek odvolání vyloučí správní orgán.¹³ Pokud odvolání nemá ze zákona odkladný účinek, musí to být uvedeno v rozhodnutí a nelze se proti tomuto odvolat.¹⁴

Správní orgán může odkladný účinek odvolání vyloučit, a to i dodatečně, v případech stanovených zákonem:

- 1) jestliže to naléhavě vyžaduje *veřejný zájem*;
- 2) hrozí-li *vážná újma* některému z účastníků;
- 3) *požádá-li* o to účastník, to neplatí, pokud by tím vznikla újma jiným účastníkům nebo to není ve veřejném zájmu;
- 4) odkladný účinek odvolání, jehož zmeškání správní orgán promíjí, lze vyloučit z důvodu *ochrany práv nabytých v dobré víře, oprávněných zájmů* účastníků nebo *veřejného zájmu*.

Devolutivním účinkem odvolání se rozumí takový účinek, který spočívá v tom, že se rozhodování přesouvá z původního prvoinstančního orgánu na orgán instančně nadřízený. Výjimku tvoří tzv. autoremedura (viz níže).

3.6. Odvolací lhůta

Odvolací lhůta čin 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, pokud nestanoví zvláštní zákon jinak. Odvolání lze podat teprve poté, co bylo rozhodnutí vydáno. Bylo-li odvolání podáno před oznámením rozhodnutí odvolateli, platí, že bylo podáno v první den odvolací lhůty.¹⁵

¹¹ Viz § 91 odst. 3 SpŘ.

¹² Viz § 85 odst. 1 SpŘ.

¹³ Kopecký, M. Odkladný účinek odvolání podle správního řádu. *Bulletin advokacie*. 07-08/2007. Str. 57.

¹⁴ ¹⁴ Viz § 85 odst. 4 SpŘ.

¹⁵ Viz § 83 odst. 1 SpŘ.

V případě chybějícího, neúplného nebo nesprávného poučení v rozhodnutí správního orgánu lze odvolání podat do 15 dnů ode dne oznámení opravného usnesení, bylo-li vydáno. Nejpozději to však musí odvolatel učinit do 90 dnů ode dne oznámení rozhodnutí.

Osoba, která byla účastníkem správního řízení, ale správní rozhodnutí jí nebylo správním orgánem oznámeno, se může odvolat do třiceti dnů ode dne kdy se o vydání správního rozhodnutí a řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování, dozvěděla. Nejpozději tak ale dotčená osoba může učinit do jednoho roku ode dne, kdy bylo správní rozhodnutí oznámeno posledního účastníkovi. Zmeškání úkonu nelze prominout. Toto ustanovení neplatí, jsou-li účastníky:

- a) v řízení o žádosti žadatel a další dotčené osoby, na které se pro společenství práv nebo povinností s žadatelem musí vztahovat rozhodnutí správního orgánu;
- b) v řízení z moci úřední dotčené osoby, jimž má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo anebo povinnost nebo prohlásit, že právo nebo povinnost mají anebo nemají.¹⁶

Neoznámení rozhodnutí se nemůže dovolávat ten, kdo se s ním prokazatelně seznámil. Na takového účastníka se hledí, jako by mu správní orgán doručil rozhodnutí s chybějícím poučením.¹⁷

Jelikož se jedná o zákonnou lhůtu, nemůže ji správní orgán prodloužit, ale může prominout zmeškání úkonu, jestliže:

- by se jednalo o zmeškání za závažných důvodů;
- by o to účastník požádal do 15 dnů ode dne, kdy pominula příčina zmeškání, nejpozději však do jednoho roku od posledního dne zmeškané odvolací lhůty;
- by v téže lhůtě učinil zmeškaný úkon, tj. podal by odvolání.

Požádání o prominutí má odkladný účinek. Správní orgán, který v době požádání řízení vede, o něm rozhoduje samostatným usnesením, proti němuž se nelze odvolat.

3.7. Místo podání

Odvolání se podává u správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal, tedy u prvoinstančního orgánu.¹⁸ Pokud by odvolatel podal odvolání přímo u odvolacího orgánu, šlo by o podání u nepřislušného orgánu, který by byl povinen nejprve odvolání postoupit prvoinstančnímu správnímu orgánu. Ovšem v tomto případě hrozí riziko zmeškání odvolací lhůty, které následně ponese odvolatel.

3.8. Obsah a forma

¹⁶ Viz § 27 odst. 1 SpŘ.

¹⁷ Viz § 84 odst. 2 SpŘ.

¹⁸ Viz § 86 odst. 1 SpŘ.

Odvoláním lze napadnout výrokovou část rozhodnutí, jednotlivý výrok nebo jeho vedlejší ustanovení. Nepřípustné je odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí.¹⁹

Odvolání musí mít obecné náležitosti podání uvedené v § 37 odst. 2 a musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo.

Není-li v odvolání uvedeno, v jakém rozsahu odvolatel rozhodnutí napadá, vytváří se fikce, že se odvolatel domáhá zrušení celého rozhodnutí.

Odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka.²⁰

Pokud odvolání směřuje jen proti některému výroku rozhodnutí nebo proti vedlejšímu ustanovení výroku, které netvoří nedílný celek s ostatními, a pokud tím nemůže být způsobena újma některému z účastníků, nabývá zbytek výrokové části právní moci, umožňuje-li to povaha věci.²¹

Důležitá je tzv. zásada koncentrace, která stanovuje, že účastníci mohou uplatňovat své námítky a připomínky, navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy jen do určitého procesního stadia.²² Ve správním řádu je toto vyjádřeno tak, že k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve. Namítá-li účastník, že mu nebylo umožněno učinit v řízení v prvním stupni určitý úkon, musí být tento úkon učiněn spolu s odvoláním.²³

Stejně jako každé podání lze odvolání učinit písemně nebo ústně do protokolu, stejně tak je dovoleno učinit toto v elektronické podobě prostřednictvím datové schránky (které je dávana přednost) či elektronickou poštou podepsanou zaručeným elektronickým podpisem. Za podmínky, že podání je do 5 dnů potvrzeno, je možno je učinit pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití zaručeného elektronického podpisu.²⁴

3.9. Řízení o odvolání

3.9.1. Řízení orgánu první instance

Správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal a obdržel včasné a přípustné odvolání, zašle

¹⁹ Viz § 82 odst. 1 SpŘ.

²⁰ Viz § 82 odst. 2 SpŘ.

²¹ Viz § 82 odst. 3 SpŘ.

²² Kopecký, M. Uplatňování zásad jednotnosti a koncentrace ve správním řízení. *Právní rozhledy*. 13/2007.

²³ Viz § 82 odst. 4 SpŘ.

²⁴ Viz § 37 odst. 4 SpŘ.

stejnopis podaného odvolání všem účastníkům, kteří se mohli proti rozhodnutí odvolat, a vyzve je, aby se k němu v přiměřené lhůtě, která nesmí být kratší než 5 dnů, vyjádřili. Poté podle potřeby doplní řízení provedením nově navržených důkazů.²⁵

Poté může prvoinstanční orgán rozhodnout v tzv. autoremeduře, kdy může své rozhodnutí zrušit nebo změnit, pokud tím plně vyhoví odvolání a jestliže tím nemůže být způsobena újma žádnému z účastníků, ledaže s tím všichni, kterých se to týká, vyslovili souhlas. Autoremedura má povahu prvoinstančního správního rozhodnutí, a proto se účastníci správního řízení mohou znovu odvolat.²⁶

Pokud prvoinstanční správní orgán nevyužije autoremedury, předá spis se svým stanoviskem odvolacímu správnímu orgánu do 30 dnů ode dne doručení odvolání. Jestliže byl odvoláním napaden jen některý výrok rozhodnutí a lze-li příslušnou část spisu oddělit, předá správní orgán pouze tu část spisu, která se týká otázky, o níž bylo rozhodnuto v napadeném výroku rozhodnutí.

V případě nepřipustného nebo opožděného odvolání předá spis odvolacímu správnímu orgánu do 10 dnů a ve stanovisku se omezí na uvedení důvodů rozhodných pro posouzení opožděnosti nebo nepřipustnosti odvolání.²⁷

3.9.2. Odvolací orgán

Pokud zákon nestanoví jinak, je odvolacím správním orgánem nejbližší nadřízený správní orgán.²⁸

Vzhledem k faktu, že většina správních řízení probíhá v první instanci před orgány obcí, jsou nejčastěji druhou instancí krajské úřady. Správní rozhodnutí vydaná orgány obcí ve správním řízení podle správního řádu přezkoumávají krajské úřady, jestliže není tato působnost svěřena zvláštnímu orgánu kraje nebo zákon nestanoví jinak.

Odlišně tomu je u příslušnosti k rozhodování o odvolání ve správním řízení v případě statutárních měst a hlavního města Prahy. Jde-li o správní rozhodnutí, která jsou v prvním stupni vydaná orgány městských částí nebo městských obvodů, přezkoumává je magistrát, jestliže tato působnost není svěřena zvláštnímu orgánu města nebo pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. V případě, že v první instanci rozhodovaly přímo orgány těchto měst, rozhodují o odvolání v případě hlavního města Prahy příslušná ministerstva a v případě statutárních měst krajské úřady.

Odvolací správní orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení s právními předpisy (zákonnost). Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek

²⁵ Viz § 86 odst. 2 SpŘ.

²⁶ Viz § 87 SpŘ.

²⁷ Viz § 88 odst. 1 SpŘ.

²⁸ Viz § 89 odst. 1 SpŘ.

uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.²⁹

K vadám řízení tak odvolací orgán nepřihlédne, pokud nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Z hlediska rozsahu přezkoumávání napadeného rozhodnutí je tak výchozí zásadou úplná revize zákonnosti rozhodnutí, včetně otázek procesních.³⁰

Odvolací orgán vydá rozhodnutí v řízení o odvolání ve lhůtách, které jsou stanoveny v § 71 SpŘ.

Dojde-li dovolací orgán k závěru, že napadené rozhodnutí je nezákonné, nesprávné nebo došlo k závažným vadám řízení, tak:

- 1) Napadené rozhodnutí nebo jeho část *zruší* a řízení *zastaví*, jestliže jsou vady řízení takového charakteru, že v řízení ani nelze dále pokračovat.³¹
- 2) Napadené rozhodnutí nebo jeho část *zruší* a věc *vrátí* k novému projednání správnímu orgánu, který rozhodnutí vydal; v odůvodnění tohoto rozhodnutí vysloví odvolací správní orgán právní názor, jímž je správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, při novém projednání věci vázán. Proti novému rozhodnutí lze opět podat odvolání.³²
- 3) Napadené rozhodnutí nebo jeho část *změní*. Tato změna správního rozhodnutí však nelze provést, jestliže by tím některému účastníkovi, jemuž se ukládá povinnost, hrozila újma z důvodu ztráty možnosti podat odvolání. Odvolací orgán také svým rozhodnutím nemůže změnit správní rozhodnutí obce nebo kraje, které bylo vydáno v tzv. samostatné působnosti.³³ Také nemůže změnit rozhodnutí v neprospěch odvolatele, ledaže odvolání podal také jiný účastník, jehož zájmy nejsou shodné, anebo je napadené rozhodnutí v rozporu s právními předpisy nebo jiným veřejným zájmem.³⁴

Odvolací orgán odvolání *zamítne*:

- 1) z důvodů *věcných*, tj. je-li neodůvodněné a jako věcné správné napadené rozhodnutí potvrdí.
- 2) z důvodů *formálních*, tj. jako opožděné nebo nepřijatelné odvolání. Následně zkoumá, zda nejsou dány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí. Shledá-li předpoklady

²⁹ Viz § 89 odst. 2 SpŘ.

³⁰ Vopálka, V.: 2009. Základní instituty správního řízení. In: Hendrych, D.: Správní právo. Obecná část. Praha: C. H. Beck. Str. 377.

³¹ Viz § 90 odst. 1 písm. a) SpŘ.

³² Viz § 90 odst. 1 písm. b) SpŘ.

³³ Viz § 90 odst. 1 písm. c) SpŘ.

³⁴ Viz § 90 odst. 3 SpŘ.

pro zahájení přezkumného řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí, posuzuje se opožděné nebo nepřípustné odvolání jako podnět k přezkumnému řízení nebo žádost o obnovu řízení nebo žádost o vydání nového rozhodnutí.³⁵

Proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu se nelze dále odvolat. Rozhodnutí odvolacího správního orgánu nabývá právní moci, jestliže bylo oznámeno všem odvolatelům a účastníkům.³⁶ Jak již bylo zmíněno výše odvolací řízení je zastaveno také dnem zpětvzetí odvolání posledního z odvolatelů.³⁷

4. Rozklad

4.1. Pojem a předmět

Rozklad je řádným opravným prostředkem, kterým může účastník správního řízení brojít proti prvoinstančnímu správnímu rozhodnutí, které vydal ústřední správní úřad, ministr, státní tajemník ministerstva, nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu.³⁸

Již na základě faktu, že jde sice o řádný opravný prostředek, ovšem který je zařazen do části třetí upravující zvláštní ustanovení o správním řízení, je možné vyvodit jistá specifika. Rozklad i odvolání mají některé shodné i rozdílné rysy. Shodným rysem může být shodná lhůta pro podání, tedy 15 dnů, dále pak přezkum daného rozhodnutí z hlediska zákonnosti v celém rozsahu, ale i uplatnění suspenzivního účinku (který i tak může být vyloučen). Na rozdíl od odvolání zde chybí devolutivní účinek, což je dáno neexistencí nadřízeného orgánu.³⁹ Zde se objevuje několik názorů, že devolutivní účinek nechybí, ale je modifikován nebo neúplný.⁴⁰

4.2. Řízení o rozkladu

Dle § 152 odst. 4 SpŘ se na řízení o rozkladu použijí ustanovení o odvolání, nevylučuje-li to povaha věci.

O rozkladu rozhoduje vždy vedoucí příslušného ústředního orgánu státní správy, a to na základě návrhu jím ustanovené komise.⁴¹

³⁵ Viz § 92 odst. 1 SpŘ.

³⁶ Viz § 91 odst. 1 SpŘ.

³⁷ Viz § 91 odst. 3 SpŘ.

³⁸ Viz § 152 odst. 1 SpŘ.

³⁹ Mates, P. Řízení o rozkladu. *Právní rádce*. 07/2007. Str. 39.

⁴⁰ L. Nedorost a Z. Sovák hovoří o modifikovaném devolutivním účinku. J. Hrabák a T. Nahodil hovoří o neúplném devolutivním účinku.

⁴¹ Viz § 152 odst. 2 SpŘ.

Nevylučuje-li to povaha věci, platí pro řízení o rozkladu ustanovení o odvolání.⁴²

4.3. Rozkladová komise

Ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu je vázán návrhem rozkladové komise, i když to není výslovně stanoveno, vyplývá to však ze znění zákona. Rozkladová komise nemá tedy tzv. rozhodovací pravomoc, byla správním řádem konstituovaná jako orgán poradní, avšak hraje důležitou roli při objektivním a nezávislém rozhodování o rozkladu.

Rozkladová komise má nejméně 5 členů. Předsedu a ostatní členy rozkladové komise jmenuje ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu. Rozkladová komise může jednat a přijímat usnesení v nejméně pětičlenných senátech a většina přítomných členů musí být odborníci, kteří nejsou zaměstnanci ústředního správního úřadu

4.4. Rozhodnutí o rozkladu

Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, lze v řízení o rozkladu

- a) rozhodnutí zrušit nebo změnit, pokud se tím plně vyhoví rozkladu a jestliže tím nemůže být způsobena újma žádnému z účastníků, ledaže s tím všichni, jichž se to týká, vyslovili souhlas, nebo
- b) rozklad zamítnout.⁴³
- c)

5. Závěr

Závěrem mé seminární práce bych rád ocenil existenci institutů opravných prostředků, zejména kvůli jejich přispění k právní jistotě a důvěře v právo. Cílem správních orgánů by mělo být vydání zákonného a věcně správného rozhodnutí, proto je možnost nápravy vadného rozhodnutí zvláště důležitá.

Z důvodu limitace rozsahu jsem byl nucen seminární práci ochudit o některé dílčí problémy, jako např. problematika blanketních a neúplných odvolání, či o komparaci příslušných ustanovení správního řádu s historickými předchůdci či správními řády a jejich úpravami v sousedních zemích.

Dále bych toto téma shledal za velmi zajímavé a podnětné. Celé téma opravných prostředků shledávám jako vhodné pro hlubší studium a byl bych velice rád, pokud by se mi ho podařilo získat jako téma mé diplomové práce.

⁴² Viz § 152 odst. 4 SpŘ.

⁴³ Viz § 152 odst. 5 SpŘ.

6. Literatura

Brach, P. Odvolání a odvolací řízení podle správního řádu. *Právní rádce*. 05/2007.

Černý, P., Dohnal, V., Korbel, F. In: Prokop, M.: Průvodce novým správním řádem. Praha: Linde. 2006.

Kopecký, M. Odkladný účinek odvolání podle správního řádu. *Bulletin advokacie*. 07-08/2007.

Kopecký, M. Uplatňování zásad jednotnosti a koncentrace ve správním řízení. *Právní rozhledy*. 13/2007.

Mates, P. Řízení o rozkladu. *Právní rádce*. 07/2007.

Průcha, P. Přezkoumání správních rozhodnutí. In: Skulová, S. a kol.: *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk. 2008.

Vopálka, V. Základní instituty správního řízení. In: Hendrych, D.: *Správní právo. Obecná část*. Praha: C. H. Beck. 2009.